

Προστασία περιβάλλοντος. Κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης υπέρ του Δημοσίου και με δαπάνες της ΔΕΗ για την κατασκευή γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, η οποία θα περνά από κοινόχρηστους χώρους της Κοινότητας Κρυονερίου και από ιδιωτικές εκτάσεις. Νομίμως και με έννομο συμφέρον ζητεί την ακύρωση της σχετικής απόφασης η Κοινότητα Κρυονερίου. Αντίθετη μειοψηφία. Δεν είναι επιτρεπτή η μεταγενέστερη αμφισβήτηση του κατ' αρχήν επιτρεπτού του έργου κατά το στάδιο της εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων. Οι περιβαλλοντικοί όροι για τα ανωτέρω έργα εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και των συναρμοδίων Υπουργών, ήτοι του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Για τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος υψηλής τάσης πρέπει να εξετάζεται και η επίδρασή τους, στην ανθρώπινη υγεία. Επί του επιστημονικού αυτού ζητήματος αποφαίνονται μόνον οι ειδήμονες επιστήμονες και ο καθύ ύλην αρμόδιος λειτουργός που είναι ο επιστήμων υγείας και όχι ο φυσικός επιστήμων. Για το επίμαχο έργο δεν προκύπτει αν μετέσχον στην κατάρτιση της οικείας μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και επιστήμονες των Επιστημών Υγείας ενώ η προσβαλλόμενη απόφαση δεν συνυπογράφεται και από τον Υπουργό Υγείας. Δεκτή η αίτηση ακύρωσης.

Αριθμός 4503/1997
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Ε'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του την 1η Νοεμβρίου 1995, με την εξής σύνθεση : Μ. Δεκλής, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε' Τμήματος, Γ. Δεληγιάννης, Ι. Μαρή, Σύμβουλοι, Αθ. Ράντος, Μ. Καραμανώφ, Πάρεδροι. Γραμματέας η Γ. Σακελλαρίου, Γραμματέας του Ε' Τμήματος.

Δ ι ά να δικάσει την από 25 Μαρτίου 1995 αίτηση :

τ ω ν : 1) Κοινότητας Κρυονερίου Αττικής, η οποία παρέστη με την δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση (Α.Μ. 1280 Πειραιώς), που την διόρισε με απόσπασμα του Κοινοτικό της Συμβούλιο, 2) Πολυξένης Ρούσσου, κατοίκου Αθηνών, οδός Σκοπετέα αριθμός 8, 3) Στυλιανού Μασέλη, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πάρνηθος αριθμός 3, οι οποίοι παρέστησαν με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, που την διόρισαν με πληρεξούσιο, 4) Ευτυχίας Τσιμετζόγλου, 5) Γαρυφαλλιάς Τσιμετζόγλου, κατοίκων Βύρωνα Αττικής, οδός Κρυστάλλη αριθμός 64, οι οποίες παρέστησαν με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, στην οποία δόθηκε προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την νομιμοποίησή της, 6) Βασιλείου Ρουμελιώτη, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Τήνου αριθμός 9, 7) Αγγελικής Κυρανάκη, 8) Ειρήνης Ρεμούνδου, κατοίκων Πεύκης Αττικής, οδός Δημάρχου Τρύπια αριθμός 7, 9) Αναστασίου Μπακλαβά, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πάρνηθος αριθμός 4, 10) Γεωργίου Δωρή, 11) Βασιλικής Δωρή, κατοίκων Αθηνών, οδός Κουρτίδου αριθμός 175, 12) Ευγενίας Σπιρτζή, κατοίκου Αθηνών, οδός

Χατζηκωνσταντή αριθμός 18, οι οποίοι παρέστησαν με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, που την διόρισαν με πληρεξούσιο, 13) Νίκης Βάγια, κατοίκου Αθηνών, οδός Αινείου αριθμός 3, η οποία παρέστη με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, στην οποία δόθηκε προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την νομιμοποίησή της, 14) Γεωργίου Παναγόπουλου 15) Ειρήνης Παναγοπούλου, κατοίκων Κρουνερίου Αττικής, οδός Πάρνηθος αριθμός 6, 16) Θωμαΐδος Τασσοπούλου, κατοίκου Αθηνών, οδός Κύπρου αριθμός 42, 17) Ευαγγελίας Πέτρου Καραϊσκάκη, κατοίκου Αθηνών, οδός Φαέθοντος αριθμός 61, 18) Νίκου Βογιατζάκη, κατοίκου Αθηνών, οδός Αίγεως αριθμός 46, οι οποίοι παρέστησαν με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, που την διόρισαν με πληρεξούσιο, 19) Γεωργίου Δ. Βαλλιανάτου, κατοίκου Νίκαιας, οδός Β. Παύλου αριθμός 32Α, 20) Γλυκερίας Καραϊσκάκη, κατοίκου Κρουνερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 145, οι οποίοι παρέστησαν με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, στην οποία δόθηκε προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την νομιμοποίησή της, 21) Σπυρίδωνα Κολιόπουλου, κατοίκου Κρουνερίου Αττικής, οδός Τήνου αριθμός 11, ο οποίος παρέστη με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, που την διόρισε με πληρεξούσιο, 22) Γεωργίου Χαροκόπου, κατοίκου Κρουνερίου Αττικής, οδός Τήνου αριθμός 16, ο οποίος παρέστη με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, στην οποία δόθηκε προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την νομιμοποίησή της, 23) Σπυρίδωνα Μαρσέλου, 24) Γιάννη Μαρσέλου, κατοίκων Πειραιώς, οδός Λειβαδιάς αριθμός 92 και Κεχαγιά, 25) Νεοφύτου Χαριτόπουλου, 26) Ολυμπίας Χαριτοπούλου, κατοίκων Κρουνερίου Αττικής, οδός Πάρνηθος αριθμός 9, 27) Δημητρίου Βάζου, κατοίκου Κρουνερίου Αττικής, Λεωφ. Κρουνερίου αριθμός 36, οι οποίοι παρέστησαν με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, που την διόρισαν με πληρεξούσιο, 28) Αθανασίου Βάζου, κατοίκου Κρουνερίου Αττικής, Λεωφ. Κρουνερίου αριθμός 36, ο οποίος παρέστη με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, στην οποία δόθηκε προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την νομιμοποίησή της, 29) Παντελή Μασέλη, κατοίκου Κρουνερίου Αττικής, Λεωφ. Κρουνερίου αριθμός 9, 30) Καλλιόπης Ζαρίκου, κατοίκου Δραπετσώνας, οδός Γρ. Λαμπράκη αριθμός 8, οι οποίοι παρέστησαν με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, που την διόρισαν με πληρεξούσιο, 31) Αγγελικής Γκολφινόπουλου, 32) Βασιλείου Γκολφινόπουλου, κατοίκων Αθηνών, οδός Τιμόθεου αριθμός 75 - 77 και 33) Ζωής Ροζάκη, κατοίκου Νίκαιας, οδός Π. Ράλλη αριθμός 164, οι οποίοι παρέστησαν με την ίδια ως άνω δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου - Βάσση, στην οποία δόθηκε προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την νομιμοποίησή της,

κ α τ ά των : 1) Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ο οποίος παρέστη με την Β. Δούσκα, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και 2) Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, ο οποίος παρέστη με την Β. Τύρου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

κ α ι κατά των παρεμβαινόντων : Α] Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), η οποία παρέστη με τους δικηγόρους : 1] Αλεξ. Πηγιώτη (Α.Μ.

3809) και 2] Αναστ. Παπαδημητρίου (Α.Μ. 1280), που τους διόρισε με πληρεξούσιο. Β] 1) Παναγιώτη Σταματιάδη, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Χαράς και Πολυτεχνείου, 2) Σταματίνας Χατζηκωνσταντίνου, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 189, 3) Ιωάννη Κάππα, κατοίκου Δροσιάς Αττικής, οδός Διγενή Ακρίτα αριθμός 8, 4) Αθηνάς Σταμπόλτζη, 5) Μαρίας Σολωμού, κατοίκων Αθηνών, Λεωφ. Γαλατσίου αριθμός 1 (Πατήσια), 6) Μαρίας Σπέντζου, κατοίκου Πειραιά, οδός Λασιθίου αριθμός 17 (Καστέλλα), 7) Αικατερίνης Σολωμού, κατοίκου Κηφισιάς Αττικής, οδός Αθανασίου Διάκου αριθμός 89, 8) Σταύρου Χαραλαμπίκη, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Χαράς αριθμός 10, 9) Χρυσάνθης Κουρουμπέση, κατοίκου Νέας Ερυθραίας Αττικής, οδός Θάσου και Κρήτης αριθμός 7, 10) Ελένης Κατσιρούμπα, κατοίκου Κηφισιάς Αττικής, οδός Βασ. Αλεξάνδρου αριθμός 22Β, 11) Ιωάννη Δούκα, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 172, 12) Αριστεΐδη Δούκα, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 103, 13) Αλίκης Παπαχατζή, κατοίκου Αθηνών, οδός Πατησίων αριθμός 142, 14) Αντωνίου Χριστοφή, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 178, 15) Κυριακής Μισιρλή, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, πάροδος Πολυτεχνείου αριθμός 178, 16) Ελπίδας Μωραΐτου, κατοίκου Καλογρέζας Αττικής, οδός Βοσπόρου αριθμός 100Α, 17) Μαρίας Τσιρώνη, κατοίκου Νέας Κηφισιάς Αττικής, οδός Πλειάδων αριθμός 89, 18) Γεωργίου Ζέκιου, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, Τέρμα Πολυτεχνείου, 19) Φωτίου Χριστοφή, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 178, 20) Γεωργίου Ζωγράφου, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 179, 21) Νικολάου Γκούμα, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Κύμης αριθμός 5, 22) Θεοδώρου Θωμά, 23) Αντωνίας Θωμά, κατοίκων Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 175, 24) Νικολάου Αναγνωστόπουλου, κατοίκου Αθηνών, οδός Φιντίου αριθμός 20, 25) Ηλία Τσιρώνη, κατοίκου Νέας Κηφισιάς Αττικής, οδός Πλειάδων αριθμός 89, 26) Δέσποινας Αναγνωστοπούλου, κατοίκου Αθηνών, οδός Φιντίου αριθμός 20, 27) Ιωάννη Περτέση, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 164, οι οποίοι παρέστησαν με τον δικηγόρο Χαράλαμπο Δημητρίου (Α.Μ. 9571), που τον διόρισαν με πληρεξούσιο, 28) Μιχαήλ Καφάτη, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Κυνουρίας αριθμός 11, ο οποίος δεν παρέστη, 29) Αρκεΐας Νικολαΐδου, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 187, 30) Αλίκης Μόνου, 31) Ιωάννη Μόνου, κατοίκων Κρυονερίου Αττικής, τέρμα οδού Κυνουρίας, οι οποίοι παρέστησαν με τον ίδιο ως άνω δικηγόρο Χαράλαμπο Δημητρίου, που τον διόρισαν με πληρεξούσιο, 32) Θεοδώρου Καρβέλα, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 177, 33) Ελευθερίου Καρνοφύλλη, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, θέσις "Γραμές" (τέρμα οδού Πολυτεχνείου), οι οποίοι δεν παρέστησαν, 34) Γεωργίου Ζούβελου, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Χαράς αριθμός 12, 35) Νικολάου Γαβρίλη, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 168, οι οποίοι παρέστησαν με τον ίδιο ως άνω δικηγόρο Χαράλαμπο Δημητρίου, που τον διόρισαν με πληρεξούσιο, 36) Γεωργίου Μυλωνά, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 62, ο οποίος δεν παρέστη και 37) Αικατερίνης Κοτζαγιάννη, κατοίκου Κρυονερίου Αττικής, οδός Πολυτεχνείου αριθμός 180, η οποία παρέστη με τον ίδιο ως άνω δικηγόρο Χαράλαμπο Δημητρίου που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες ζητούν να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 38376/24-2-1995 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας "Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τις εγκαταστάσεις των τριών γραμμών μεταφοράς Υ.Τ. που βρίσκεται στην περιοχή της Κοινότητας Κρυονερίου Αττικής" και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της Εισηγητού, Παρέδρου Μ. Καραμανώφ.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσιο των αιτούντων, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τους πληρεξουσίου της παρεμβαινούσης Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού, τον πληρεξούσιο των παρεμβαινόντων και τις αντιπροσώπους των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου,

Είδε τα σχετικά έγγραφα και

εσκεφθη κατά το νόμο

1. Επειδή διά της υπό κρίσιν αιτήσεως, διά την οποίαν κατεβλήθησαν τα νόμιμα τέλη και το παράβολον (υπ' αριθμ. 0767437- 8/95 διπλότυπα ΔΟΥ Δικαστικών Εισπράξεων Αθηνών, υπ' αριθμ. 1568238, 6282504/95 ειδικά γραμ. παραβόλου) ζητείται η ακύρωσις της υπ' αριθμ. 38376/24.2.1995 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων για τας εγκαταστάσεις των τριών γραμμών μεταφοράς Υ.Τ. στην περιοχή της Κοινότητος Κρυονερίου Ν. Αττικής.

2. Επειδή το δικόγραφον της υπό κρίσιν αιτήσεως υπογράφεται υπό δικηγόρου ως πληρεξουσίου των αιτούντων, κατά την επ' ακροατηρίου όμως συζήτησιν οι εξ αυτών τρίτη, τετάρτη, δωδεκάτη, δεκάτη ογδόη, δεκάτη εννάτη, εικοστός πρώτος, εικοστός έβδομος, τριακοστή, τριακοστός πρώτος και τριακοστή δευτέρα δεν παρέστησαν διά πληρεξουσίου δικηγόρου ουδ' ενεφανίσθησαν διά να δηλώσουν ότι εγκρίνουν την άσκησιν του ενδίκου μέσου, η δε πληρεξουσία δικηγόρος, λαβούσα παρά του δικαστηρίου προθεσμίαν προς προσκομιδήν πληρεξουσίου, δεν προσεκόμισε τούτο διά τους ανωτέρω αιτούντας εντός της ταχθείσης προθεσμίας. Κατά συνέπειαν, ως προς τους ανωτέρω αιτούντας η υπό κρίσιν αίτησις δέον να απορριφθή ως απαράδεκτος.

3. Επειδή το δικόγραφον της παρεμβάσεως υπογράφεται υπό δικηγόρου ως πληρεξουσίου των παρεμβαινόντων, κατά την επ' ακροατηρίου όμως συζήτησιν οι εξ αυτών εικοστός όγδοος, τριακοστός δεύτερος, τριακοστός τρίτος και τριακοστός έκτος, δεν παρέστησαν διά πληρεξουσίου δικηγόρου,

ουδ' ενεφανίσθησαν διά να δηλώσουν ότι εγκρίνουν την άσκησιν της παρεμβάσεως δεν προσεκομίσθη δε μέχρι της επ' ακροατηρίου συζητήσεως συμβολαιογραφικόν πληρεξούσιον περί παροχής πληρεξουσιότητας εις τον υπογράφοντα το δικόγραφον της παρεμβάσεως δικηγόρον. Κατά συνέπειαν ως προς τους ανωτέρω η παρέμβασις δέον να απορριφθή ως απαράδεκτος.

4. Επειδή υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης πράξεως παρεμβαίνουν μετ' εννόμου συμφέροντος α) η Δημοσία Επιχείρησις Ηλεκτρισμού και β) οι Π. Σταματιάδης κλπ., φερόμενοι ως ιδιοκτήται ακινήτων κειμένων εντός της περιφερείας της Κοινότητος Κρυονερίου, ωρισμένοι δε εξ αυτών και ως μόνιμοι κάτοικοι αυτής, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι η επίμαχος όδευσις των γραμμών μεταφοράς ρεύματος Υ.Τ. αποτελεί την ηπιωτέραν διά το περιβάλλον και άρα προτιμητέαν εναλλακτικήν λύσιν.

5. Επειδή διά της υπ' αριθμ. 1084548/6506/0010/19.7.1989 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας, ΠΕΧΩΔΕ και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας (ΦΕΚ Δ' 474/1989) εκηρύχθη αναγκαστική απαλλοτριώσις, υπέρ του Δημοσίου και δαπάναις της ΔΕΗ, εκτάσεως διά την κατασκευήν της Γραμμής Μεταφοράς 400 KV "ΚΥΤ Λάρυμνας - ΚΥΤ Αγίου Στεφάνου" (Τμήμα Νομού Αττικής), οδευούσης παραλλήλως προς δύο υφισταμένας ήδη Γραμμάς Μεταφοράς, φορτίου 150 KV και 400 KV αντιστοίχως. Κατά της αποφάσεως ταύτης, καθ' ο μέρος αυτή αφεώρα εις την εγκατάστασιν χαλυβδίνων πύργων και την σύστασιν δουλείας δια δρόμων προσπελάσεως και εναερίου διελεύσεως αγωγών μεταφοράς εις κοινοχρήστους χώρους της Κοινότητος Κρυονερίου και ιδιωτικάς ιδιοκτησίας ησκήθη η από 25.5.1990 αίτησις της Κοινότητος Κρυονερίου και των μετ' αυτής ενωθέντων εις το αυτό δικόγραφον ιδιοκτητών ακινήτων, η οποία απερρίφθη διά της υπ' αριθμ. 2586/1992 αποφάσεως του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας. Διά της αποφάσεως ταύτης εκρίθη ότι : α) διά την προσβληθείσαν αναγκαστικήν απαλλοτριώσιν, κηρυχθείσαν κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του ΝΔ/τος 797/71 και του Ν. 1488/84 (Α 168) προ της ενάρξεως ισχύος της εις συμμόρφωσιν προς την Οδηγίαν 85/337/ΕΟΚ εκδοθείσης ΚΥΑ 69269/5387/24.10.1990 (Β 678), δεν απητείτο η προηγουμένη σύνταξις Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων συμφώνως προς τας προδιαγραφάς της εν λόγω ΚΥΑ, της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ μη εχούσης εν προκειμένω ευθείαν εφαρμογήν, και β) ο προβληθείς τότε λόγος ακυρώσεως, καθ' ον η επίμαχος απαλλοτριώσις αντέκειτο εις το άρθρον 24 του Συντάγματος, ως πλήττουσα το ανθρωπογενές και φυσικόν περιβάλλον, ήτο απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι εκ των καταρτισθεισών και προσαχθεισών παρά των διαδικών το πρώτον εις το Δικαστήριον τεχνικών εκθέσεων δεν προέκυπτεν ότι αι τιμαί εντάσεως των ηλεκτρικών πεδίων και της μαγνητικής επαγωγής εις τον επίμαχον χώρον ήταν ανώτεραι των προβλεπομένων από διεθνείς Κανονισμούς (ως ο Γερμανικός), συνταχθέντας επί τη βάσει των κριτηρίων του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας. Μετά την έκδοσιν της απορριπτικής ταύτης αποφάσεως του Δικαστηρίου και με ρητήν αναφοράν εις αυτήν η Διοίκησις προήλθε εις την έκδοσιν της υπ' αριθμ. 38376/24.2.1995 κοινής αποφάσεως των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και ΒΕΤ, διά της οποίας ενεκρίθησαν περιβαλλοντικοί όροι διά τας εγκαταστάσεις των περί ων πρόκειται γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενεργείας 150 και 400 KV εις την περιοχήν της Κοινότητος

Κρυονερίου. Κατά της αποφάσεως ταύτης ασκείται η υπό κρίσιν αίτησις υπό της Κοινότητος Κρυονερίου και των μετ' αυτής συνενωθέντων εις το αυτό δικόγραφον ιδιοκτητών ακινήτων και κατοίκων της περιοχής.

6. Επειδή η μεν Κοινότης Κρυονερίου έχει πρόδηλον έννομον συμφέρον να αμφισβητεί την νομιμότητα και βιωσιμότητα ενεργειακού δικτύου διερχομένου διά του οικισμού της οι δε μετά της Κοινότητος ενούμενοι ιδιοκτήται ακινήτων και κάτοικοι έχουν επίσης έννομον συμφέρον προς άσκησιν της υπό κρίσιν αιτήσεως, επί δε του συμφέροντος τούτου ουδεμίαν ασκεί επίδρασιν το γεγονός ότι ένιοι εξ αυτών έχουν οικοδομήσει τας κατοικίας των κάτωθεν της επιμάχου οδεύσεως των γραμμών Υ.Τ., καίτοι η ΔΕΗ είχαν υποδείξει εις το ΥΠΕΧΩΔΕ κατά την διαδικασίαν εγκρίσεως του σχεδίου πόλεως (βλ. υπ' αριθμ. ΔΜΚΜ/Φ280.1/1565/28.2.1986 έγγραφον της ΔΕΗ προς την Διεύθυνσιν Πολεοδομίας της Νομαρχίας Ανατ. Αττικής) την ανάγκην να παραμείνουν αδόμητοι αι εκτάσεις αύται. Διότι εκ της τοιαύτης συμπεριφοράς των διαδίκων δεν δύναται να συναχθή εκ των προτέρων αποδοχή της προσβαλλομένης πράξεως, αποστερούσα τούτους του δικαιώματος να ασκήσουν αίτησιν ακυρώσεως κατ' αυτής, αφού τοιαύτη εκ των προτέρων απεμπόλησις του δικαιώματός των να προστατεύσουν την υγείαν αυτών και των υπ' αυτών προστατευομένων μελών της οικογενείας των δεν είναι, κατά θεμελιώδη νομικόν κανόνα, επιτρεπτή, καθ' όσον το δικαίωμα τούτο, συναπτόμενον προς την υγείαν ως θεμελιώδες συστατικόν της προσωπικότητος, δεν είναι δεκτικόν παραιτήσεως. Αν και κατά την γνώμην του Συμβούλου Γ. Δεληγιάννη και του Παρέδρου Α. Ράντου, η Κοινότης Κρυονερίου δεν έχει έννομο συμφέρον να αμφισβητήσει, από περιβαλλοντικής απόψεως, το κύρος πράξεων σχετικών με την εγκατάσταση γραμμών διελεύσεως ηλεκτρικού ρεύματος από την εδαφική της περιφέρεια, δεδομένου ότι, παρά το γεγονός ότι εγνώριζε από μακρού χρόνου την εγκατάσταση αυτή, προώθησε την ένταξιν της περιοχής στο σχέδιο, με συνέπεια την δημιουργία των τιθεμένων με την αύξησιν ακυρώσεως ζητημάτων, τα οποία, αν η περιοχή είχε παραμείνει, ως έδει, εκτός σχεδίου δεν θα ετίθεντο. Πολλώ μάλλον δεν έχουν παρόμοιο έννομο συμφέρον οι αιτούντες κάτοικοι της Κοινότητος είτε διότι είχαν παρά τον νόμο ανεγείρει κατοικίες σε εκτός σχεδίου περιοχή μη προοριζομένη, κατά τον χρόνο λήψεως της αρχικής περί διελεύσεως της γραμμής αποφάσεως, προς δόμησιν είτε διότι επέσπευσαν την ανοικοδόμησιν των ακινήτων των παρά το γεγονός ότι ετέλουν εν πλήρη γνώση της μελλοντικής διελεύσεως της γραμμής, οι δε ενέργειές των αυτές απέβλεπαν στην κατά τον αθέμιτο αυτό τρόπο παρεμπόδιση της διελεύσεως της γραμμής.

7. Επειδή το πρώτον θέμα, το οποίον ανακύπτει εις την υπό κρίσιν υπόθεσιν, είναι εάν εκ της ειρημένης υπ' αριθμ. 2586/1992 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας προκύπτει δεδικασμένον επί του θέματος της επιδράσεως του επιμάχου τεχνικού έργου επί της υγείας των κατοίκων της αιτούσης Κοινότητος, ως ισχυρίζεται διά του δικογράφου της παρεμβάσεώς της η ΔΕΗ. Ο ισχυρισμός όμως ούτος είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Διότι κατά τον νόμον και την νομολογίαν των δικαστηρίων ζήτημα δεδικασμένου τίθεται όταν ωρισμένον νομικόν και πραγματικόν ζήτημα κριθέν διά δικαστικής αποφάσεως τίθεται εκ νέου εις ετέραν δίκην

μεταξύ των αυτών διαδίκων. Εν προκειμένω, όμως, τοιούτον τι σα φώς δεν συμβαίνει. Διότι, κατά τα εκτιθέμενα εις την ηγουμένην σκέψιν, ναι μεν το Δικαστήριο προήλθε εις την κρίσιν ότι η τότε προσβληθείσα ενώπιόν του απαλλοτριώσις δεν έθιγε το ανθρωπογενές περιβάλλον, πλην όμως η κρίσις αύτη αφεώρα την νομιμότητα της πράξεως απαλλοτριώσεως, εγένετο δε επί τη βάσει των διατάξεων του άρθρου 24 του Συντάγματος και των διατάξεων του Ν. 1488/84 και του ΝΔ 797/71, ως και επί τη βάσει ατύπως συνταχθεισών τεχνικών εκθέσεων. Νυν, όμως, διά του προτεινομένου λόγου ακυρώσεως προβάλλεται ότι ετέρα διοικητική πράξις, ήτοι η έγκρισις περιβαλλοντικών όρων, εκδοθείσα επί τη βάσει ετέρου νομικού καθεστώτος, ήτοι των διατάξεων του Ν. 1650/1986 και της ΚΥΑ 69269/ 5387/25.10.1990 αντίκειται εις τας διατάξεις αυτάς, ο δε περαιτέρω προβαλλόμενος ισχυρισμός, ότι εκ της παραβάσεως ταύτης επέρχεται βλάβη του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, τεκμηριούμενος και διά νεωτέρων επιστημονικών δεδομένων, προβάλλεται εν συναφεία προς σαφώς έτερον και διακεκριμένον θέμα, δηλ. της κατά νόμον πληρότητος και αρτιότητος της εγκριθείσης Μελέτης Περι βαλλοντικών Επιπτώσεων.

8. Επειδή, εξ ετέρου, η διά του Ν. 1650/1986 και της εις εκτέλεσιν αυτού και της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ εκδοθείσης ΚΥΑ 69269/5387/1990 εισαχθείσα διάκρισις μεταξύ χωροθετήσεως και εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει και δεν δύναται να έχει την έννοιαν ότι άπαξ επιλεγείσης της θέσεως έργου ή δραστηριότητος διά της αποφάσεως περί προεγκρίσεως χωροθετήσεως (άρθρον 4 παρ. 6 του Ν. 1650/86 και 8 της ανωτέρω ΚΥΑ), αποτελούσης πράγματι "σημειακήν χωροταξίαν" εις την οποίαν καταφεύγουν αι Διοικήσεις αι οποίαι δεν έχουν προβή εις συστηματικήν χωροταξίαν, δεν είναι επιτρεπτή η μεταγενεστέρα αμφισβήτησις του κατ' αρχήν επιτρεπτού του έργου ή της δραστηριότητος κατά το στάδιον της εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων. Διότι αι πράξεις αύται αποτελούν, κατά την παγίαν νομολογίαν, σύνθετον διοικητικήν ενέργειαν και, επομένως, κατά τας γενικάς αρχάς που διέπουν την έκδοσιν τοιούτων πράξεων : α) η Διοίκησις εν όψει της εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων δύναται να κρίνει μη νόμιμον και ανακλητέαν την έγκρισιν της χωροθετήσεως β) το Δικαστήριο κατά την κρίσιν της νομιμότητος της εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων έχει εξουσίαν να κρίνει και επί της νομιμότητος της χωροθετήσεως. Το αυτό ισχύει και εις την περίπτωσιν κατά την οποίαν η θέσις του έργου ή της δραστηριότητος έχει επιλεγεί όχι διά χωροθετήσεως αλλά δι' άλλης πράξεως (λ.χ. απαλλοτριώσεως), επειδή κατά τον χρόνον της επιλογής δεν ίσχυον αι διατάξεις περί προεγκρίσεως χωροθετήσεως. Οθεν, εν προκειμένω, ζητήματα αφορώντα την διά της απαλλοτριώσεως επιλογήν του χώρου οδεύσεως των επιμάχων γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενεργείας μη καλυπτόμενα υπό δεδικασμένου, είναι δυνατόν να τεθούν εκ νέου τόσον ενώπιον της Διοικήσεως όσον και ενώπιον το ακυρωτικού δικαστού.

9. Επειδή το περαιτέρω ζήτημα, το οποίον τίθεται διά της υπό κρίσιν αιτήσεως, είναι εάν η προσβαλλομένη απόφασις εξεδόθη αρμοδίως, εφ' όσον αύτη υπογράφεται μόνον από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, ενώ έδει να έχει συνυπογραφή και από τον Υπουργόν Υγείας

και Πρόνοιας. Κατά το άρθρον 9 παρ. 4 της ανωτέρω ΚΥΑ 69269/5387/25.10.1990 "... οι περιβαλλοντικοί όροι για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο (Α' κατηγορίας) εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργού. Κατά την έννοιαν της διατάξεως ταύτης, ως συναρμόδιοι Υπουργοί νοούνται οι επί τη βάσει της κειμένης νομοθεσίας έχοντες αρμοδιότητα επί θέματος απομένου των επιπτώσεων εις το περιβάλλον ωρισμένου έργου ή δραστηριότητος εκ των προβλεπομένων εις τας Ομάδας Ι και ΙΙ της Α' Κατηγορίας (άρθρον 4 της ΚΥΑ) μεταξύ των οποίων ρητώς περιλαμβάνεται και η μεταφορά ηλεκτρικής ενεργείας με εναέρια καλώδια (ομάδα ΙΙ παρ. 3 εδ. β'). Εν προκειμένω δε, το επίμαχον θέμα, ήτοι η επί του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και δη της υγείας των κατοίκων οικισμού, επίδρασις των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων δεν είναι μόνον θέμα απομένου του φυσικού περιβάλλοντος, διά το οποίον αρμόδιος είναι ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, ούτε και αμιγώς τεχνικόν ζήτημα, στηρίζον την συναρμοδιότητα του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, ως αρμοδίου επί βιομηχανικών εγκαταστάσεων, αλλά είναι προεχόντως θέμα αφορών εις την ανθρωπίνην υγείαν, διά το οποίον αρμόδιος κατά νόμον είναι ο Υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το θέμα δε τούτο δεν αφορά μόνον την συναρμοδιότητα του υπογράφοντος την έγκρισιν των περιβαλλοντικών όρων Υπουργού, αλλ' είναι και προαπαιτούμενον της επισημονικής εγκυρότητος της υποβαλλομένης προς έγκρισιν Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Έχει δε τοιαύτην κρίσιμον σημασίαν, ώστε το Ευρωπαϊκόν Κοινοβούλιον εις το από 5.5.1994 ψηφισμά του, λαμβάνον υπ' όψιν, μεταξύ άλλων "... την αρχήν της προφύλαξης που περιέχεται στο άρθρο 130 Π της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και την αρχή "Όσο το δυνατόν χαμηλότερα στα πλαίσια του ευλόγως επιτευκτού (As Low as Reasonably Achievable), σύμφωνα με την οποία πρέπει στη συγκεκριμένη περίπτωση, να επιδιώκεται βελτιστοποίηση της έκθεσης στις ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες ..", φρονεί "ότι για τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος υψηλής τάσης πρέπει να προτείνονται διάδρομοι εντός των οποίων θα αποκλείεται κάθε μόνιμη δραστηριότητα και "fortiori κάθε κατοίκηση". Του θέματος τούτου άτυπος τις προσέγγισις εγένετο το πρώτον ενώπιον του Δικαστηρίου εις την δίκην καθ' ην εξεδόθη η υπ' αριθμ. 2586/1992 απόφασις. Νυν, όμως, δεν πρόκειται περί αυτού. Διότι το εγυρόμενον ζήτημα είναι διάφορον και δη ποία επιστημονική έρευνα και υπό ποίου επιστήμονος δέον να γίνεται επί του θέματος αυτού εις την Μελέτην Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ώστε να έχει αύτη την υπό του νόμου απαιτουμένην αρτιότητα και πληρότητα διά να τύχει εγκρίσεως από τους κατά νόμον συναρμόδιους Υπουργούς, μεταξύ των οποίων και ο Υπουργός Υγείας. Συμφώνως προς τον αυτονόητον κανόνα, καθ' ον επί επιστημονικού ζητήματος αποφαίνονται μόνον οι ειδήμονες επιστήμονες και ο καθ' ύλην αρμόδιος λειτουργός, επί του επιμάχου θέματος ειδήμων είναι μόνον ο επιστήμων υγείας και όχι ο φυσικός επιστήμων. Διότι το θέμα δεν είναι η τεχνική αρτιότης του περιου πρόκειται έργου, αλλά η επίδρασις αυτού επί της ανθρώπινης υγείας. Εν προκειμένω, όμως, δεν προκύπτει ότι εις την κατάρτισιν της οικείας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, περιλαμβανούσης ερωτηματολόγιον του Πίνακος 3 του άρθρου 16 της ΚΥΑ 69269/5387/90 και πρόσθετα στοιχεία

συμπεριλαμβάνοντα Μελέτην του καθηγητού κ. Δ. Τσανάκα του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανολόγων του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο "Το Ηλεκτρικό και Μαγνητικό Πεδίο των Γραμμών 400 KV και 150 KV στην περιοχή Κρυονερίου ως Περιβαλλοντικός Παράγοντας" μετέσχον και επιστήμονες των ειδικοτήτων των Επιστημών Υγείας. Κατά συνέπειαν, η μεν υποβληθείσα Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων δεν είχε, εν τούτω, επιστημονικήν αρτιότητα, η δ' επακολογήσασα προσβαλλομένη απόφασις περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων, μη συνυπογραφομένη παρά του αρμοδίου Υπουργού Υγείας δεν είναι νόμιμος.

10. Επειδή, διά τον θεμελιώδη τούτον λόγον, βασίμως προβαλλόμενον, η προσβαλλομένη απόφασις είναι ακυρωτέα, η δε υπόθεσις δέον να αναπεμφθή εις την Διοίκησιν, υποχρεουμένην όπως, εφ' όσον επιμείνει εις την εκτέλεσιν του επιμάχου έργου : α) προκαλέση την κατάρτισιν νέας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων με την σύμπραξιν ειδημόνων των επιστημών Υγείας, ειδικευμένων εις το θέμα της επιδράσεως των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων επί της ανθρωπίνης υγείας οι οποίοι δέον να αποφανθούν, εν όψει πάντων των νεωτέρων τεχνικών δεδομένων, επί των επιπτώσεων των εκ των επιμάχων γραμμών μεταφοράς δημιουργουμένων πεδίων εις την υγείαν των θιγομένων κατοίκων της αιτούσης Κοινότητος και β) υποβάλη την Μελέτην ταύτην εις την κρίσιν του αρμοδίου, κατά τα προεκτεθέντα, επί του θέματος τούτου Υπουργού Υγείας, ο οποίος και δέον να συνυπογράψη την τυχόν εκδοθησομένην πράξιν περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων.

11. Επειδή, κατά ταύτα, η υπό κρίσιν αίτησις δέον να γίνη δεκτή διά τον ανωτέρω λόγον, παρελκούσης ως αλυσιτελούς της ερεύνης των λοιπών λόγων ακυρώσεως, να απορριφθούν δε αι ασκηθείσαι παρεμβάσεις.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορίπτει την υπό κρίσιν αίτησιν ως προς τους 3ο, 4ο, 12η, 18ο, 19ο, 21ο, 27ο, 30η, 31ο και 32ο των αιτούντων.

Δέχεται την υπό κρίσιν αίτησιν ως προς τους λοιπούς.

Ακυροί την υπ' αριθμ. 38376/24.2.1995 κοινήν απόφασιν των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας κατά τα εν τω αιτιολογικό.

Διατάσσει την απόδοσιν του παραβόλου.

Απορρίπτει τας ασκηθείσας παρεμβάσεις.

Επιβάλλει συμμέτρως εις βάρος του Δημοσίου και των παρεμβαινόντων την δικαστικήν δαπάνην των αιτούντων εκ δρχ. είκοσι οκτώ χιλιάδων (28.000).

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 18 Ιανουαρίου 1996, 30 Ιανουαρίου 1997, 31 Ιανουαρίου 1997 και 22 Οκτωβρίου 1997 και η απόφαση

δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 23ης Οκτωβρίου 1997.

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Μ. Δεκλερής

Γ. Σακελλαρίου